

HOTĂRÂREA CURȚII

DIN 12 IULIE 1979¹

Caisse Régionale d'Assurance Maladie din Lille (CRAM)

împotriva

Diamante Toia, căsătorită Palermo

(Cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare formulată de Cour d'Appel din Douai)

„Securitate socială—condiție de cetățenie”

Cauza 237/78

În cauza 237/78,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Cour d'Appel (Curtea de Apel) din Douai pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

CAISSE RÉGIONALE D'ASSURANCE MALADIE (Fondul Regional de Asigurare de Boală) DIN LILLE

și

DIAMANTE TOIA, CĂSĂTORITĂ PALERMO,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 2 alineatul (1), articolului 3 alineatele (1) și (3) și articolului 4 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr.1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității (JO L 149, p. 2).

CURTEA,

compusă din H. Kutscher, președinte, J. Mertens de Wilmars și Mackenzie Stuart, președinți de cameră, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keefe, G. Bosco și A. Touffait și T. Koopmans, judecători,

avocat general: J.-P. Warner

---

¹Limba de procedură: franceza.

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Prin Hotărârea din 10 octombrie 1978, primită la Curte la 30 octombrie 1978, Cour d'Appel din Douai a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, o întrebare privind interpretarea Regulamentului nr. 1408/71 al Consiliului privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității (JO 1971, L 149, p. 2).

2 Această întrebare a fost adresată în cadrul unui litigiu privind refuzul din partea Caisse Régionale d'Assurance Maladie din Lille de a accepta ca o femeie cu copii, având cetățenie italiană și reședința în Franța, să beneficieze de alocația acordată mamelor prevăzută de articolul L 640 din Codul francez privind securitatea socială.

3 Dispoziția menționată anterior le conferă femeilor de cetățenie franceză, în vârstă de 65 de ani și fără resurse, căsătorite cu persoane salariate și care au crescut cel puțin cinci copii pe care i-au avut în întreținere timp de cel puțin nouă ani, înainte ca aceștia să împlinescă vârsta de șaisprezece ani, dreptul la alocația în cauză. În afară de aceasta, articolul 1 din Decretul nr. 50-76 din 16 ianuarie 1950, modificat în 1956, prevede că acești copii trebuie să aibă cetățenie franceză la data acordării acestui drept.

4 În speță, acordarea alocației pentru mame a fost refuzată pe motiv că cinci dintre cei șapte copii ai mamei respective nu aveau cetățenie franceză, ci cetățenie italiană, de la naștere. Pe parcursul litigiului, Caisse Régionale a declarat că nu invocă împotriva mamei faptul că însăși aceasta nu are cetățenie franceză.

5 În aceste condiții, Cour d'Appel dorește să afle cum să interpreteze dispozițiile articolului 2 alineatul (1), articolului 3 alineatele (1) și (3) și articolului 4 alineatele (1) litera (c) și (2) din Regulamentul nr. 1408/71 privind atribuirea unei prestații pentru limită de vârstă care, având caracter necontributiv, este, în principiu, rezervată cetățenilor francezi.

6 În ceea ce privește domeniul de aplicare material al Regulamentului nr. 1408/71, rezultă, în conformitate cu articolul 4 alineatele (1) litera (c) și (2), că regulamentul se aplică tuturor legislațiilor privind ramurile securității sociale care vizează prestațiile pentru limită de vârstă, fie că acestea stabilesc un regim contributiv sau necontributiv.

7 Articolul 5 din regulament prevede că „statele membre menționează legislațiile și sistemele prevăzute la articolul 4 alineatele (1) și (2), [...] în declarații care sunt notificate și publicate în conformitate cu dispozițiile articolului 96”. În Declarația Republicii Franceze (JO CE 1973, C 12, p. 11) sunt incluse alocația pentru lucrătorii salariați în vârstă și alocația pentru femei cu copii (Cartea VII din Codul privind securitatea socială).

8 Faptul că un stat membru a menționat o astfel de alocație în declarația sa trebuie admis ca dovedind faptul că prestațiile aferente sunt prestații de securitate socială în sensul Regulamentului nr. 1408/71.

9 În ceea ce privește domeniul de aplicare personal al regulamentului, articolul 2 alineatul (1) dispune că acesta se aplică membrilor familiei și urmașilor oricărui lucrător resortisant al unui stat membru și care are reședința pe teritoriul unui alt stat membru care este sau a fost supus

legislației unuia sau mai multor state membre privind ramurile și sistemele de securitate socială reglementate de regulament. Articolul 3 alineatul (1) privind tratamentul egal, precizează că aceste persoane beneficiază de această legislație în aceleași condiții ca și resortisanții.

10 Rezultă că, în speță, Caisse Régionale a decis în mod corect să nu invoce faptul că mama nu are cetățenie franceză.

11 Cu toate acestea, reiese din motivele hotărârii de trimitere că problema interpretării ridicată, nu vizează doar cetățenia mamei, ci și pe cea a copiilor săi.

12 În această privință, este necesar să se observe că normele privind tratamentul egal, prevăzute la articolul 3 alineatul (1) din regulament, interzic nu doar discriminările evidente, pe motiv de cetățenie a beneficiarilor sistemelor de securitate socială, ci și toate formele disimulate de discriminare care, prin aplicarea altor criterii de diferențiere, conduc de fapt la același rezultat.

13 O condiție care vizează cetățenia copiilor, precum cea pusă de legislația franceză aplicabilă, poate conduce de fapt la rezultatul potrivit căruia o femeie cu copii, care are cetățenie străină, să nu poată beneficia de această alocație decât în mod excepțional. Aceasta va fi în special dezavantajată față de femeile cu copii care sunt resortisante ale statului de reședință în cazul în care cetățenia copiilor depinde în principiu de cea a părinților conform legislațiilor țării de origine și a țării de reședință, astfel cum este cazul legislațiilor italiene și franceze în această privință.

14 Prin urmare, condiția privind cetățenia copiilor trebuie considerată ca o discriminare indirectă, cu excepția cazului în care este justificată de diferențe obiective.

15 O astfel de justificare nu poate fi bazată pe faptul, invocat de Caisse Régionale, că alocația femeilor cu copii are ca obiectiv favorizarea natalității în Franța. Pe de o parte, Cour d'Appel, singura care are competența de a interpreta legislația franceză în cadrul prezentei proceduri, a calificat alocarea de prestații pentru limită de vârstă cu caracter necontributiv femeilor cu copii; pe de altă parte, Regulamentul nr. 1408/71 nu face diferența între sistemele de securitate socială cărora li se aplică, fie că acestea au sau nu obiective de politică demografică.

16 Fiind vorba de o prestație pentru limită de vârstă, condiția referitoare la cetățenia copiilor nu poate fi nici ea considerată o regulă al cărei scop este acela de a împiedica totalizarea unor prestații similare în temeiul legislațiilor diferitelor state membre. Dacă apare o astfel de problemă, aceasta trebuie să își găsească soluția în cadrul unei legislații comunitare, conform unor criterii aplicabile în mod normal cazurilor de acest gen.

17 Alte argumente pentru a stabili că această condiție a cetățeniei copiilor este bazată pe o diferență obiectivă nu au fost prezentate în fața Curții. Trebuie să se deducă că această condiție în litigiu reprezintă o discriminare indirectă între resortisanții statelor membre cărora li se aplică sistemele de securitate socială reglementate de Regulamentul nr. 1408/71.

18 În aceste condiții, nu este necesară examinarea interpretării articolului 3 alineatul (3) din regulament, care vizează extinderea beneficiului dispozițiilor convențiilor privind securitatea socială, încheiate între statele membre, la persoanele cărora li se aplică regulamentul.

19 În consecință, trebuie să se răspundă întrebării adresate de Cour d'Appel că articolul 2 alineatul (1), articolul 3 alineatul (1) și articolul 4 alineatul (1) litera (c) și alineatul (2) din Regulamentul nr. 1408/71 trebuie interpretate în sensul că acordarea unei prestații pentru

limită de vârstă cu caracter necontributiv femeilor cu copii nu poate fi subordonată nici cetățeniei mamei beneficiare, nici celei a copiilor, în măsura în care este vorba de cetățenia unuia dintre statele membre.

Cu privire la cheltuielile de judecată

20 Întrucât cheltuielile efectuate de către Guvernul Republicii Italiene și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări.

Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura în fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebarea care i-a fost adresată de Cour d'Appel din Douai, prin Hotărârea din 10 octombrie 1978, hotărăște:

Articolul 2 alineatul (1), articolul 3 alineatul (1) și articolul 4 alineatul (1) litera (c) și alineatul (2) din Regulamentul nr. 1408/71 trebuie interpretate în sensul că acordarea unei prestații pentru limită de vârstă cu caracter necontributiv femeilor cu copii nu poate fi subordonată nici cetățeniei mamei beneficiare, nici celei a copiilor, în măsura în care este vorba de cetățenia unuia dintre statele membre.

Kutscher	Mertens de Wilmars	Mackenzie Stuart	Pescatore	Sorensen
O'Keeffe	Bosco	Touffait	Koopmans	

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 12 iulie 1979.

Grefier

A. Van Houtte

Președinte

H. Kutscher